

מסורת הש"ס

(א) [תוספתא פ"ג], (ב) שם,
(ג) כתובות פה, (ד) שם
(ה) שם, (ו) שם,
(ז):

תורה אור השלם

ו. ולא הכוס בני ישראל
כי נשבעו להם נשיאי
העדה ביי אלהי ישראל
וילנו כל העדה על
הנשיאים: יהושע ט יח

תוספות רי"ד

משום נדר אני מוֹלֵאךְ. בההוא אִסְרָא
מִתּוֹר הַלְחִיר: **קִסְכֵּר.** רב נחמן: עַתָּה
שָׁלָא יִקְלָקְלָהּ עַל צִנְעָה לְאַחַר שְׁתַּנְשֵׁא
שְׁדִּירִים דְּנָחִין אִי שְׁהִיד עַל הַפֶּה
מִנֵּה לֹא הֵימֵי מִגְרִישֵׁךְ וְכֵן אֲמַרְתִּי
בְּשַׁעַת גִּירוּשֵׁין שִׁמְעִין כִּךְ אֵינִי מוֹלֵאךְ
וּבְשִׁנְיִמֵיךָ הִיא דְּבַמְעֵי הַלְחִיר: אִם
וְנִמְלֹא דְבָרִים דְּלֹאִים וְדִמְלֵי גַּם כֵּן
נִיבֵיהּ מִן הַטֵּי מִמְרִין לְפָרִיךְ אֲמַרְתִּים
וְיָקֻדֵּשׁ גִּירוּשֵׁין הִיא יִדְעָה שְׁלֵל תְּחִירִיהָ
עֲלִמִּית וְזָכֹר אֵינִי נֶאֱמָר לִי מִרְךָ כִּי שְׂבוּן
שִׂידָה שָׁאֲסֹר לֹא דְהַלְחִירָה אֲפִילוּ לֹא
תִּשָּׁא לְאַחַר וְלֹא חָס הַתַּחֲמִין לְדִבְרוּ
אַחֵר הַדְּבָרִים גִּילָה בְּדַעְמוּ שְׁלֵל הִיא
חֲבִיבָה עֲלֵיו: וְאִי לֹא לֹא מִנִּי **מִקְלָקְלָהּ**
ג. שְׁהִי לֹא אֲמַר שְׁמוּיָא מִשּׁוּם
כִּי רַע אֲפִילוּ דְלֹא מִנִּי יִקְלָקְלָהּ
מִשְׁמַת אֲרָא וְכִינֵן לֹא דְהַלְחִירָה עַד
שָׁלָא נִיכַח: וְלִרְךְ **יִאֲמַר כו'.** תַּקְנוּ
תַּחֲמִים לְתוּבָא שִׁאֲמַר לֵךְ כֵּן וְיִמְהִי
כִּין אֲמַר בִּין לֹא אֲמַר לֹא יִיחִיר:
קִסְכֵּר עֲמָלָא. דְלֹא יִיחִיר מִשּׁוּם קִסֵּס
הוּא אִיכָּא יְהוּ בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל כו':
וְנִמְלֹא דְבָרִים דְּרִאִין. שֶׁל שֶׁם רַע
וְהִיא לַעֲבִין נִדֵּר הַדּוֹת: **אֲמַרְתִּים לו'.**
קֹדֶם יִיחִיר וְכִינֵן דְּלֹא שֶׁאִי וְגִרְשָׁה
חוּל מִנִּי יִקְלָקְלָהּ דְּלֹא עֲשִׂיהָ דְלֹא
חֲבִיבָה עֲלֵיו כֹּלֵי הָאִי: מִ"ט דְּרַבִּי
יְהוּדָה. לְאַחַר נִדֵּר שְׁהִיד דְּבָרִים
אִין לוֹ הַפֶּרָה: **וְלֹא כִסּוּס.** בְּצִנְעוּתִים
כְּחִי: **נִצְנְעוּ וְשָׁא.** וְהוּא לֵבָי
לְאַתְשֵׁי אֲשִׁבְעִמְהוּ אִי לֹא מִשּׁוּם
דְּהוֹדֵר דְּבָרִים: וְרַבֵּן. דְּלֹאִי דִישׁ
לוֹ הַפֶּרָה: **הַסֵּס.** לֹא מִשּׁוּם דִּאִין לוֹ
הַפֶּרָה הוּא דְּאֲפִילוּ הַפֶּרָה לֹא כִרְךָ
דְּמִי מִיָּה בְּנוֹתָה עֲלִיחָא כֻּלָּא
נִשְׁתַּעַת הִיא: **מִשּׁוּם קְרוּשָׁה הַסֵּס.**
שָׁלָא יִאֲמַר הַעֲבִיד כֹּכֹבִים עֲבָרֵי עַל
שְׂבֻעָתָן: **יָמִים שְׁנֵים רִבְבִין ג'.** גְּבִי זֶה
דְּרִישׁוּן הִי צִבְלִיָּה נִדֵּה: **עַד.**
עֲשֶׂה רַחֲמֵיךָ גְּבִי מִגְּמִלָּה: **(מַחֲדָר ד').**
לְעַד הָרַע הָאֵלֹא יִהְיֶה וְכֻלָּה:
אִם רוּחַ שְׁתַּפְּסוּ. כְּלוּמָר אֵינִי
מִפְּרִי כִקְלָה הַלֵּךְ כִרְךָ תְּחִירִית חֵסֵם
מִנִּי נִבְּרָה: **מִאי סָגָה.** לְפָרִי מִיָּה
נִגְדִירִים שְׁנֵדֵר הוּא: **דִּקְמִי מַעֲשֵׂה.**
הֵלֵךְ אִין אִי שְׁטָקוּן אֵלֶּה דְּנִגְדִירִים שְׁנֵדֵרֵי
הִיא: **אֲבָל נִדֵּר הוּא.** שִׁנְרָקָה: **יִמְהִיר.**
אִם יִרְלֵה לְיִכָּא לְתַמִּישׁ לְקִלְקוּלָא:
מִלֵּא

תנא דרבינו מעשה חסורי
איהו יחיד ואמר רבי יוסי ברבי
קונם אם איני מגרשיך וגירשה
אמר רבי שמואל בר נחמיה שלם פרוזא
לעשות מלחמה יעשה מלחמה גרגסי
מלטים פשו ופסול ופסול היינו קודם
הוצרכו להערים ולומר מארץ רחוקה
וקראת אליה שלום וגו' ואם לא תשל
בעשות הוא עוד לרי' יהודה אף הלא
חיילי הוה ארץ כדלמיה רבנן ר' זיל' ד
אין יכולין להורגן כיון דנאון להמגיר
שלא לעבוד עבודת כוכבים כי' ואמרינן
שלא למדת שאלם חורין תפסוה שמקם
יכולין לגרשן מעמריה שוין דבדלוה
רביס לא צעי אלא שנים דצפרק ש

השולח פרק רביעי גיטין

וַיֹּאמֶר לָהּ הֲבִי מִצִּי מִקֵּץ
לְעוֹ בַּעֲלָמָה וְלֹא שִׁיחִיהָ
דִּהְיָאָשָׁה שִׁנְפָּלוּ (כְּמוֹנוֹת דָּף ט

משום נדר אני מוציא קסבר טעמא מאי
משום קלקולא אי אמר לה הכי מצי מקלקל
לה ואי לא לא מצי מקלקל לה איכא דאמרי
אמר רב יוסף בר מנימי אמר רב נחמן צריך
משיאמר לה הוי יודעת שמשום שם רע אני
מוציא ומשום נדר אני מוציא קסבר טעמא
מאי כדי שלא יהו בנות ישראל פרוצות
בעריות ובגדרים הקמא צריך לומר לה הכי
תניא כלישנא קמא ותניא כלישנא בתרא
תניא כלישנא קמא א"ר מאיר ^א מפני מה
אאמרו המוציא את אשתו משום שם רע לא
יחזיר ומשום נדר לא יחזיר שמא תלך ותנשא
לאחר ונמצאו דברים בדאין ויאמר אילו הייתי
יודע שכן הוא אפי' אם היו נותנים לי מאה
אשתו לא הייתי מגרשה ונמצא גם בטל ובניה
אחתי אומרים לו הוי יודע שהמוציא
את אשתו משום שם רע לא יחזיר ומשום
נדר לא יחזיר תניא כלישנא בתרא ^א אמר רבי
אלעזר רבי יוסי מפני מה אמרו המוציא את
אשתו משום שם רע לא יחזיר ומשום נדר
לא יחזיר שלא יהו בנות ישראל פרוצות
אמור ^א אומרים לו אמור
לה הוי יודעת שמשום שם רע אני מוציא
כל נדר שידעו בו רבים לא יחזיר ושלא ידעו בו
רבים יחזיר: ^ב אמר רבי יהושע בן לוי מ"ט
נדר יהודה דכתיב ו'לא הכום בני ישראל ל'
שבועו להם נשיא העדה ורבנן התם מי חלה
שבועה עליהו כלל כיון דאמריו להו מארץ
דרחוקה באנו ולא באו לא חיללה שבועה
עליהו כלל והאי דלא קטלינהו משום
קדושת השם ^א וכמה רבים רב נחמן אמר ^ב
^ג ר' יצחק אמר עשרה רב נחמן אמר ^ג
ימים ^ב רבים ^ג רבי יצחק אמר עשרה
דכתיב עדה: רבי מאיר אומר כל נדר שצריך
ליכנס: תניא רבי אלעזר אומר לא אסרו צריך
אלא מפני שאינו צריך במאי קמפלגי ^א ר"מ
וסבר ארם רוצה שתתבזה אשתו בב"ד ור"ל
סבר ^א אין ארם רוצה שתתבזה אשתו בב"ד:
^א ר' יוסי ^א יהודה מעשה בצידו וכו': מאי

יא וחכי קתני בד"א כשנדרה היא אבל נדר הורה מעשה נמי בצידן באחד שאמר לאשתו ותיירו לו חכמים שיחזירה מפני תיקון העולם מאי

מאות שלח יהושע לאלר ישראל עד שלא יכנסו וכן השלי והלך לאפרקא גבעונים השלימו שנה' (יהושע י) וכל השלי נבנו את הירדן דקדמך עד שלא יכנסו לאלר אבל משנכחו אלנו וי"ל דעל כרחך באין רוזים להשלים כמיז לא תחיי עמך וגוי רק מעמי העמים וגוי לא תחיה כל נשמה וי"ל שם באלר הכתוב (שמות כג) לא יסבו באלרך וגוי ויהוה לי נזכר כי יסבה דלי אלמא דיש לו הפרה לאי הכה דבדכ' להחזירינן לעיל (דף מה.) לא יסבו באלרך פה יתחילו וי"ל מי צדקך אלז נלמדין (פסוק דף לה.) וכתבו לכן מלמטה לאלרן והכחו קרא ב'ז' אומות כמיז וי"ל דלי לאו מילין לא באלר להגדיר כי אס תלמיך קן: רב נחמן בר עזתה הדינין (שנוטע דף לו.) שאמר להם משה ללשר

הפה לא קסמי' לא אמר ללשר משה הפה לא קסמי' בני ישראל כי נשבעו להם נשיא' משה כי יחילא טעיה' עליהו כלל ולא י' דהלל טעיה' היתה (הכא) כיון דאמר ללשרינא מושם קודם הדין ואלו קסמי' כיון דאמר ללשרינא כי ימס' שבעי' ב'ז' וי"ל פ' ושאני צריך חקוקת חכם ירמיה' פ' ח' וי"ל

מו.

קמח א מ"י פ"י מה'י
גירושין הלכה יב
סמג עשין מח:
ב טוש"ע י"ד ס"י רכח
סע"ף כא:

[illegible]